

Dnr :KS2023/140-5

Kommunstyrelseförvaltningen

Lovisa Lundberg | Miljö- och hållbarhetsstrateg
0734-64 70 07 | Lovisa.lundberg@bollebygd.se

Kommunernas klimatlöften 2024-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att för perioden 2024-2026 anta följande klimatlöften:

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.
7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.
17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal
20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.
21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.
23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
25. Vi använder cirkulära möbler.

Ärendet

Bollebygds kommun har tidigare undertecknat och ställt sig bakom Klimat 2030, vilket innebär att kommunen står bakom det regionala klimatmålet om att vara en

fossiloberoende region och att växthusgaserna ska minska med 80 procent från 1990-årsnivå till år 2030.

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland. Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunernas klimatlöften består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning.

Klimat 2030 vill bidra till att kommunerna kan öka tempot genom att anta löften och få stöd i genomförandet. Under kommande år arrangeras kunskapshöjande insatser kring alla löften. Samordnarna inom Klimat 2030:s fokusområden kommer ge expertstöd, stöttning och möjliggöra erfarenhetsutbyte. Genom satsningen sprids goda exempel, både från Västra Götalandsregionen och från andra delar av Sverige, vilket kan spara tid och resurser för kommunerna och underlätta arbetet.

I ärendets beredning har dialog förts mellan kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnads-förvaltningen. Ärendet har även tagits upp för diskussion vid kommunledningsgruppens möten vid två tillfällen.

Ekonomiska förutsättningar

Klimat 2030 stöttar kommunerna i genomförandet av klimatlöftena genom samordnarna och andra nyckelpersoner men ett flertal av åtgärderna kommer kräva att resurser avsätts.

Bedömning

Nedan följer bedömning och motivering till varför följande 14 klimatlöften föreslås att antas:

1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.

Att ha en rutin för att följa upp hur det går med klimatarbetet och hur utvecklingen för utsläppen ser ut är en grund för att kunna nå klimatmålen. Genom att följa utvecklingen vet man hur man ligger till och vilka insatser som behöver stärkas. Klimat 2030 kommer tillhandahålla utsläppsstatistik och analyser som kan användas i uppföljningsarbetet.

7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.

Miljöenheten har gjort bedömningen att fokusera på energi och klimat vid miljötillsynen under perioden.

8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.

Att ta fram en ny energiplan bör prioriteras då det är ett lagkrav att ha en uppdaterad energiplan som omfattar lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. Energiplanen är ett viktigt underlag för den fysiska planeringen och i den nya planeringsstrategin kommer även föreslås att en ny energiplan tas fram.

Det pågår även arbete inom Boråsregionens kommunalförbund kring energiplanering och flera av medlemskommunerna är i uppstarten med att ta fram nya energiplaner. Det är fördelaktigt om Bollebygds kommun kan samarbeta med de andra kommunerna i framtagandet av ny energiplan. Att ta fram en ny energiplan är ett omfattande arbete som kommer kräva att resurser avsätts för arbetet.

9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.

Att arbeta strategiskt med att analysera kommande upphandlingars klimatpåverkan och ställa hållbarhetskrav kan leda till en stor minskning av utsläppen kopplade till upphandling och inköp.

12. Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar kontinuerligt med detta och kommer fortsätta göra det under kommande år.

13. Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar kontinuerligt med detta och kommer fortsätta göra det under kommande år.

14. Vi arbetar med klimatstyrande parkering.

En översyn av befintlig p-norm genomförs under 2023 och till följd av det arbetet kan åtgärder för en mer klimatstyrande parkering, ex flexibla p-tal, bli aktuella under kommande år.

16. Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.

Arbete pågår och de fossildrivna bilarna kommer bytas ut allteftersom.

I undantagsfall kan intern dispens ges för andra personbilar, om detta krävs för att kunna utföra verksamheternas arbete. Om det finns behov av laddhybrider ska verksamheterna sträva efter att köra dessa på el i så stor utsträckning det går.

17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.

För att uppfylla det nya EU-direktivet (Clean Vehicle Directive) som kräver att en viss andel fordon i nya upphandlingar är så kallade *rena fordon*, måste kommunen börja ställa krav för transportdelen i kommande upphandlingar.

20. Vi arbetar med hållbart resande för våra anställda.

Kommunen uppfyller redan klimatlöftet då alla anställda erbjuds att köpa årskort på Västtrafik med löneavdrag.

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.

Måltidsenheten arbetar redan aktivt med att minska matsvinn i verksamheten och kommer fortsätta arbeta för att nå de uppsatta målen. Att minska matsvinnet är även ett av målen i den regionala avfallsplanen.

22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

Måltidsenheten planerar att arbeta för att nå målet under klimatlöftesperioden.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.

Kommunen arbetar redan för att öka livslängden på elektronik och kommer fortsätta det arbetet under perioden. Detta är även ett av målen i den regionala avfallsplanen.

25. Vi använder cirkulära möbler.

Att cirkulera möbler internt ingår i ett av målområdena i den regionala avfallsplanen. Att starta upp ett internt återbruk av möbler kommer kräva extra resurser men medför även meningsfulla arbetsuppgifter och eventuella besparingar på sikt i form av minskad budget för nyinköp av möbler. En samordnare för projektet behövs då det innefattar alltifrån inventering av befintliga möbler, lagerhållning, enklare reparationer/uppfräschning, fotografering, beskrivning, inlägg på app/hemsida till transporter. Det finns många goda exempel att ta efter, ex Härryda och Trollhättan.

Den nämnd som ska ansvara för cirkulära möbler behöver ta fram underlag för en eventuell budgetförstärkning.

Nedan följer bedömning och motivering till varför följande löften *inte* föreslås att antas:

2. Vi har en koldioxidbudget.

En koldioxidbudget är ett vetenskapligt verktyg som räknar ut en kommuns- eller regions utsläppsutrymme utifrån FNs klimatpanels beräkningar av hur mycket koldioxid som kan släppas ut om vi ska klara Parisavtalets mål att begränsa temperaturökningen till under 2 grader. En koldioxidbudget räknar på ackumulerade utsläpp, dvs för varje år som går så ökar halten av koldioxid i atmosfären och då blir det mindre utsläpp kvar som får släppas ut. Detta gör att man kan räkna ut hur mycket koldioxidutsläppen måste minska varje år.

En koldioxidbudget i sig minskar inte utsläppen men kan vara ett tydligt redskap för att visa och följa upp hur stor utsläppsminskning som krävs. Bedömningen är att arbetsinsatsen som krävs för att ta fram en budget och göra årliga uppföljningar inte ryms inom befintliga resurser. Om löftet antas är det under förutsättning att tjänsten köps in från Klimatsekretariatet som Klimat 2030 har avtal med (40 000 kr för framtagandet och 20 000 kr/år för uppföljning). Vill Kommunstyrelsen köpa in tjänsten behövs en budgetförstärkning motsvaranden kostnaden för att ta fram budgeten samt kostnad för årlig uppföljning.

Viktigt att tänka på vid ett eventuellt beslut om att anta en framtagen koldioxidbudget är vad beslutet innebär, ex om kommunen ska arbeta för en årlig utsläppsminskningstakt med de verktyg man har rådighet över, om budgeten ska användas som underlag till den ekonomiska budgeten eller om den ska användas som ett visualiseringsverktyg.

3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.

Vissa insatser för att involvera invånarna kan göras under perioden, ex Hållbarhetsfestivalen, men att skapa en varaktig plattform bedöms innebära en relativt stor arbetsinsats.

4. Vi finansierar genom grön obligation.

Den gröna obligationen skiljer sig från en traditionell obligation genom att utfärdaren garanterar att kapitalet som lånas enbart används till miljöinvesteringen. För att kunna finansiera projekt genom grön obligation behöver vissa kriterier uppfyllas. I de fall kommande byggprojekt uppfyller kriterierna och lånevillkoren är bättre kommer det alternativet väljas om möjligt, men för att uppfylla löftet ska kommunen göra minst en investering genom grön obligation/gröna lån per år och minst 50 % av all nybyggnation/större ombyggnation ska ha grön finansiering.

5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.

I den här omgången av klimatlöften är bedömningen att kommunen främst bör fokusera på den egna verksamheten.

6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.

I den här omgången av klimatlöften är bedömningen att kommunen främst bör fokusera på den egna verksamheten.

10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.

Bedömningen är att kommunen bör fokusera på klimatlöfte 9 i första hand. Löftena hänger dock ihop och en viss kompetenshöjning kommer med ett ökat fokus på upphandlingarnas klimatpåverkan. Som en följd av klimatlöfte 16

kommer även kompetensen inom upphandling av transporter öka men detta löfte omfattar mer än bara transporter.

Samverkan inom Boråsregionen kan bli aktuellt men andra utbildningsinsatser kräver att resurser avsätts.

11. Vi gör klimatsmarta inköp.

Förslagsvis fokuserar kommunen på att få i gång ett strategiskt arbete kring upphandling enligt klimatlöfte 9 för att sedan arbeta vidare med inköpsens klimatpåverkan i kommande klimatlöftesperiod.

15. Vi klimatväxlar tjänsteresor.

Antalet tjänsteresor är inte så många, framför allt inte antalet flygresor, varför bedömningen är att effekten av att arbeta med detta löfte inte blir så stor.

18. Våra nya arbetsmaskiner är fossilfria och upphandlingskrav ställs på entreprenader.

Fossilfria arbetsmaskiner och krav på entreprenader bedöms vara ett arbete på längre sikt och mer rimligt att anta i kommande klimatlöftesperiod.

19. Vi deltar i Cykelfrämjandets kommunvelometer och når angiven

poängnivå. Kommunvelometern mäter och jämför kommunernas insatser för cykling under föregående år. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden där det finns förbättringspotential. Det kostar 15 000 kr per år och för att få kunna se förändringen över tid behöver flera mätningar göras, dock inte nödvändigtvis varje år. Att göra sådana mätningar kan vara intressant på sikt men inte under den här perioden.

24. Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.

Att cirkulera arbetskläder ingår i ett av målområdena i den regionala avfallsplanen men detta har bedömts vara ett mål som kommunen inte bör arbeta aktivt med i ett första skede. Det kommer genomföras projekt och insatser inom området cirkulära arbetskläder under klimatlöftesperioden som kommunen kan dra lärdomar från i kommande arbete fram till 2030.

26. Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning.

Någon insats kommer troligtvis genomföras under perioden men det bedöms inte rimligt att genomföra tre insatser per år.

27. Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.

Bedömningen är att någon enklare insats kan genomföras under perioden men om tre insatser ska testas och utvärderas kommer det krävas mycket ekonomiska och personella resurser.

28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Fastighetsavdelningen arbetar kontinuerligt med energieffektiviseringar och reinvesteringar (byte av fönster, tak etc.) i kommunens fastigheter. Att vidta mer omfattande åtgärder och arbeta enligt BeLoks Totalmetodik som föreslås i klimatlöftet bedöms mer rimligt till nästa klimatlöftesperiod.

29. Vi bygger i trä.

Att pröva trä som byggmaterial kan göras men löftet är mer anpassat för större kommuner som har fler byggnadsprojekt under perioden.

30. Vi arbetar med återbruk av byggmaterial.

Vissa delar, ex ventilationsaggregat, återbrukas redan idag om möjligt men att återbruka byggmaterial i större utsträckning bedöms som mer rimligt i kommande klimatlöftesperioder.

Barnkonsekvensanalys

Att anta klimatlöften med målet att bli en fossiloberoende region och minska utsläppen av växthusgaser bidrar till en hållbar utveckling och till att kommande generationer ska ha samma möjligheter att tillgodose sina behov som nuvarande generation har.

Beslutsunderlag

30 löften och beskrivning Kommunernas klimatlöften 2024-2026

Svarsformulär Kommunernas klimatlöften 2024-2026

Skickas till

Klimat 2030, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Lovisa Lundberg

Förvaltningschef

Miljö- och hållbarhetsstrateg

